

Asia: VN/12187/2020

Maksuvälinepetosdirektiivin täytäntöönpano

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pyydettyinä lausuntona maksuvälinepetosdirektiivin täytäntöönpanosta annetusta mietinnöstä, Oikeusministeriön mietintöjä ja lausuntoja 2020:4, Turun hovioikeus lausuu seuraavaa:

Mietinnössä ehdotetuilla muutoksilla on tarkoitus panna täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/713. Ehdotettu laki on tarkoitus tulla voimaan viimeistään 31.5.2021.

Hovioikeus toteaa, että ehdotetut muutokset korottavat rangaistusasteikkoja ja siten varsin todennäköisesti nykyistä rangaistuskäytäntöä kyseessä olevien rikosten osalta. Mietinnössä on toistettu (s. 55) lakivaliokunnan kannanotot vuosilta 2020 ja 2018, ettei ”yksittäisten unioni-instrumenttien seurauksena ole perusteltua lähteä toteuttamaan alaltaan ja vaikutukseltaan laaja-alaisempia rikosoikeudelliseen lainsäädäntöön kohdistuvia muutoksia”. Viimeksi mainitussa lakivaliokunnan mietinnössä todetaan periaatteen olleen pitkään omaksuttu käytäntö.

Direktiivien täytäntöönpano on toistuvasti aiheuttanut pistemäisiä muutoksia rikoslakiin. Muutoksissa on käytetty rangaistusasteikkoja, jotka poikkeavat rikoslaissa vakiintuneesti käytetyistä rangaistusasteikoista.

Kuten mietinnössä todetaan (s. 61 ja 67) rangaistusseuraamusten ankaruus tulee olla oikeassa suhteessa teon moitittavuuteen, ja rangaistusjärjestelmän kokonaisuudessaan tulee täyttää suhteellisuuden vaatimukset. Direktiivien voimaannon kautta rangaistavaksi säädettyjen tekojen rangaistusasteikot tulisivat siten olla sopusoinnussa kansallisesti säädettyjen rikosten moitittavuutta kuvaavien rangaistusasteikkojen kanssa. Hovioikeus esittää sen vuoksi harkittavaksi, onko eri

direktiivien voimaansaattamisesta aiheutuneet muutokset rikoslakiin jo saavuttaneet sen tason, että rikosten rangaistusasteikkojen kautta määriteltävä keskinäinen moitittavuus tulisi ottaa kokonaistarkastelun kohteeksi rikoslakirikosten osalta.

Nygård Kenneth
Turun hovioikeus